

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 71 0 P 307986 23 Rev
Banjaluka, 03.10.2023. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u Banjaluci, u vijeću koje čine sudije, Gorjana Popadić, kao predsjednik vijeća, Biljana Tomić i Tanja Bundalo, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice J.Č. iz B., koju zastupa punomoćnik G.J., advokat iz B., protiv tuženog UKC RS, B., koga zastupa punomoćnik S.R., diplomirani pravnik zaposlen kod tuženog, radi naknade štete, vrijednost predmeta spora: 31.358,00 KM, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj: 71 0 P 307986 22 Gž od 14.3.2023. godine, na sjednici održanoj dana 03.10.2023. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Odbija se zahtjev tužiteljice za naknadu troškova revizionog postupka u iznosu od 1.316,25 KM.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj: 71 0 P 307986 19 P od 08.7.2022. godine, obavezan je tuženi da tužiteljici, na ime naknade nematerijalne štete, isplati: za duševne bolove zbog umanjenja životne aktivnosti iznos od 5.000,00 KM, za pretrpljene fizičke bolove iznos od 13.000,00 KM, za pretrpljeni strah iznos od 8.000,00 KM i na ime duševnih bolova zbog naruženosti 5.000,00 KM, ukupno 31.000,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 08.7.2022. godine do isplate.

Obavezan je tuženi da tužiteljici, na ime materijalne štete, isplati iznos od 358,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 14.6.2019 godine do isplate.

Obavezan je tuženi da tužiteljici naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 6.766,60 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, od 08.7.2022. godine do isplate, dok je tužiteljica odbijena sa dijelom zahtjeva za naknadu troškova postupka, preko dosuđenog iznosa.

Presudom Okružnog suda u Banjaluci broj: 71 0 P 307986 22 Gž od 14.3.2023. godine, žalba tuženog je odbijena i prvostepena presuda potvrđena, te je odbijen i zahtjev tužiteljice za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 1.316,25 KM.

Blagovremenom revizijom drugostepenu odluku pobija tuženi zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se osporena

presuda preinači tako da se odbije tužbeni zahtjev ili da se ukine i predmet vrati drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Tužiteljica, u odgovoru, ističe da je revizija tuženog neosnovana i predlaže da se kao takva odbije, a tuženi obaveže da joj nadoknadi troškove sastava odgovora na reviziju.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužiteljice da se obaveže tuženi da joj nadoknadi nematerijalnu i materijalnu štetu uzrokovanu ljekarskom greškom, zajedno sa troškovima parničnog postupka.

Raspravljajući o stavljenim zahtjevima nižestepeni sudovi su utvrdili: da je ljekarski tim tuženog - Klinike za ..., dana 22.01.2018 godine, nad tužiteljicom, nakon što je utvrđeno da ima miom materice-benigni tumor, izvršio operaciju, kojom joj je odstranjena materica i oba jajnika sa jajovodima; da je nakon osam dana u dobrom opštem stanju otpuštena kući uz otpusno pismo u kojem je konstatovano da je operativni zahvat protekao uredno, da je ginekološki nalaz uredan i da odgovora operativnom zahvatu; da je prilikom kontrolnih pregleda kod tuženog (23.02. i 28.02.2018. godine), konstatovano postojanje bolova u truhu, učestalo mokrenje i da je uključena terapija i određena kontrola za 15 dana sa nalazima i UZ abdomena i male karlice; da se u kontrolnim nalazima koji su sačinjeni u Zdravstvenoj ustanovi E. u B., od 18.4, 14.5. i 30.5.2018. godine, navodi da je uočeno da se u fornixu vagine nalaze granulacije koje krvare i da je vidljiv strani materijal-gaza, te je preporučen prijem u bolnicu; da je zatim tužiteljica primljena kod tuženog gdje je bila na bolničkom liječenju od 31.5. do 05.6.2018. godine zbog bolova u truhu i radi odstranjivanja stranog tijela koje je izvršeno od strane dr A.B. (koji je rukovodio ljekarskim timom i prilikom operacije); da je dana 01.6.2018. godine urađen CT abdomena i male karlice i da je nalaz pokazao da je okolno pelvično tkivo povišenog denzita u prilog fibroznih ili hroničnih inflamatornih promjena, a u slijepom završetku vagine da se vidi punktififormni kalcifikat, a dana 04.6.2018. godine urađen ultrazvučni pregled koji je pokazao da je zid mokraćnog mjehura zadebljao, a u maloj karlici iznad forniksa desno da se nalazi jasno ograničena mješana tvorba promjera oko 40x20 mm i da je odstranjeno strano tijelo - izvađena Gaza, kao i da su dalje prisutne tegobe u vidu bolova malog truha; da je dana 26.6.2018. godine na ginekološkom pregledu u MC P., Odjeljenje za ... u N.S., utvrđeno da je desno uz vaginu i prema desnom bočnom dijelu bešike uočena palpabilna čvrsta lako neravna, ograničena pokretna rezistencija, izrazito bolno osjetljiva te je predložen operativni zahvat zbog odstranjivanja opisane promjene koja je u tom momentu ukazivala da pripada stranom tijelu; da je dana 10.7.2018. godine u Opštoj bolnici u Z., urađen hirurški zahvat kod tužiteljice u vidu relaparatomije (ponovnog otvaranja trbušne duplje) i vađenja pseudociste - stranog tijela, uz odstranjenje sraslina i postavljanje šavova na zidu tankog crijeva, te šivanje forniksa vagine, a patohistološka analiza odstranjenog materijala je pokazala da se radilo o komadićima raskidanog materijala u različitim fazama razgradnje i organizacije (u vidu širih vlakana obojenog materijala) prožetog i okruženog samo nespecifičnim infiltratom, rahlim granulocitnim tkivom ili mladim celularnim vezivom sa difuzno prisutnom obilnom granulomatoznom reakcijom tipa oko stranog tijela, različito velikom kolekcijama makrofaga, u čijoj se citoplazmi i džinovskih ćelija i makrofaga, nalazi opisani fagocitovani strani materijal; da je dana 06.9.2018. godine u Opštoj bolnici Z. urađen mali operativni zahvat u vidu odstranjivanja koloidnog ožiljka stvorenog na osnovu pomenutog granuloma u predjelu forniksa vagine (hirurški konci); te da je na kontrolnom

pregledu dana 24.10.2018. godine na odjeljenju za ginekologiju MC Poliklinike u N.S. ustanovljeno da je ginekološki nalaz uredan.

Nižestepeni sudovi su, kod ovakvog činjeničnog stanja, po ocjeni ovog suda, pravilno udovoljili tužbenom zahtjevu uz obrazloženje da je tuženi, u smislu odredbe člana 154. i 170. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", br. 29/78, 39/85 i 57/89, te "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04 – u daljem tekstu: ZOO), te člana 32. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 106/09) odgovoran za predmetnu štetu, jer da je ista nastala radnjama njegovih zaposlenika. Takav stav je zasnovan prvenstveno na nalazu vještaka medicinske struke dr. M.S. specijaliste sudske medicine u Zavodu ... RS koji je utvrdio da je dijagnostička procedura i sama tehnika operativnog zahvata bila u skladu sa pravilima struke i nauke, ali da je nakon toga učinjen propust u vidu zaostajanja stranog materijala (gaza-tampon) u trbušnoj duplji tužiteljice koji je uzrokovao dalje tegobe - potrebu dodatnog i daljeg liječenja zbog čega je tužiteljica trpila sve navedene vidove nematerijalne štete, pa se izjasnio i o trajanju i intenzitetu duševnog i fizičkog bola, te straha koje je trpila tužiteljica.

Kod naprijed opisanog stanja stvari, suprotno revizionim navodima, nižestepeni sudovi nisu pogriješili kada su – imajući u vidu sve okolnosti koje su pratile nastanak konkretne štete, vrstu i težinu tegoba, tok liječenja, trajanje i intenzitet fizičkog bola, straha, te duševnog bola zbog umanjavanja životne aktivnosti (od 20% trajno) i naruženosti (srednjeg stepena), koje je trpila tužiteljica, te životnu dob tužiteljice (51 godina u vrijeme preduzimanja hirurške intervencije i liječenja) – našli da, primjenom odredbe člana 200. ZOO, pretrpljenoj nematerijalnoj šteti tužiteljice odgovaraju iznosi dosuđeni prvostepenom presudom koja je potvrđena odlukom drugostepenog suda.

Ti iznosi, naročito kod činjenice da novčana naknada nematerijalne štete ne predstavlja cijenu pretrpljenih fizičkih i duševnih bolova i straha, nego ima karakter satisfakcije uz pomoć koje će se, pribavljanjem određenih materijalnih dobara, emocionalno stanje oštećene popraviti, te tako doprinijeti uspostavi duševne ravnoteže koja bi postojala da štetnog događaja nije bilo – i po ocjeni ovoga suda, predstavljaju iznose koji su primjereni jačini i trajanju fizičkog i duševnog bola i straha koje trpi tužiteljica, a u skladu su i sa dosadašnjom sudskom praksom u sličnim slučajevima.

Pozivanje tužitelja na Orjentacione kriterije za vidove pravične novčane naknade nematerijalne štete, nisu mogli ishoditi drugačiju odluku. Orjentacioni kriteriji su upravo ono što im i samo ime kaže – određeni orjentir na osnovu kojeg se nastoji ujednačiti sudska praksa kod dosuđivanja naknade za pojedine vidove nematerijalne štete. Oni nisu matematička formula koja pukim automatizmom služi za utvrđivanje i izračunavanje pravične novčane naknade, niti postoji mehanizam ni mjerna jedinica kojom se može objektivno izračunati naknada za trpljenje duševnog i fizičkog bola i straha. To trpljenje se odvija u unutrašnjoj mentalnoj sferi svakog pojedinca i svako to doživljava drugačije. Zato se u svakom pojedinom slučaju utvrđuju relevantne činjenice (o kojim je naprijed bilo riječi) i na temelju njih, uz pomoć Orjentacionih kriterija, dosuđuje adekvatna novčana satisfakcija.

Revizija tuženog se gotovo iscrpljuje u tvrdnji da je nalaz vještaka „paušalan i neutemeljen na medicinskoj dokumentaciji“, pa da se na njemu nije mogla zasnovati odluka o odgovornosti tuženog i njegovoj obavezi da naknadi predmetnu štetu tužiteljici. Ističe da je tužiteljica nakon prve operacije išla na preglede u druge zdravstvene ustanove, da joj je prilikom

prve operacije stavljena resorptivna gaza, te da provedenim dokazima, odnosno nalazom vještaka „nisu isključene druge okolnosti i drugi uzročnici koji su mogli prouzrokovati zdravstvene tegobe kod tužiteljice po izvršenom operativnom zahvatu dana 22.01.2018. godine“.

Ne stoje naprijed navedeni navodi revidenta. Nižestepeni sudovi su pravilno cijenili nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke koji je urađen i pravilno utemeljen na priloženoj medicinskoj dokumentaciji. Vještak je, naime, u svom nalazu i mišljenju hronološki obradio sporni slučaj, navodeći sve medicinske intervencije koje su izvršene i ko ih je izvršio. Izjasnio se i o učinjenim propustima, te je jasno i argumentovano odgovorio na sva sporna pitanja vezana za liječenje tužiteljice, kao i o postojanju uzročno-posljedične veze između zdravstvenih problema koji su se pojavili kod tužiteljice i načina liječenja tužiteljice kod tuženog.

Tuženi u toku postupka, pa ni navodima revizije, nije argumentovano osporio nalaz i mišljenje navedenog vještaka. On čak ne navodi koje bi to druge okolnosti i drugi uzročnici (koje paušalno spominje) mogli prouzrokovati zdravstvene tegobe kod tužiteljice, pa posljedično tome u tom pravcu ne nudi ni bilo kakve dokaze. Kod činjenice da je u trbušnoj duplji tužiteljice pronađeno i izvađeno strano tijelo i da je ono, po prirodi stvari, tamo moglo dospjeti samo prilikom operacije koju je izvršio ljekarski tim tuženog (a ne, kako insinuirao revident, prilikom ljekarskih pregleda koje je tužiteljica obavljala i kod drugih zdravstvenih ustanova), te da je ono prouzrokovalo zdravstvene probleme i tegobe kod tužiteljice, nije bitno o kakvom stranom tijelu se radilo.

Nadalje, kod činjenice da se resorptivna gaza (koja je nesporno korištena pri operaciji tužiteljice, a na čemu insistira revizija nastojeći prikazati da je u trbušnoj duplji tužiteljice bila samo ova gaza) - kako se izjasnio vještak, a tuženi ga nije demantovao niti bilo čime dokazao suprotno - u organizmu razgrađuje u roku od petnaest dana, očigledno je da se nije radilo o toj gazi i da je u trbušnoj duplji tužiteljice, nakon izvršene prve operacije ostala neka druga gaza ili drugi strani materijal kojem tu nije bilo mjesto i koji je uzrokovao tegobe. Da je postojanje stranog materijala u trbušnoj duplji uzrokovalo kod tužiteljice zdravstvene tegobe, pa tako i trpljenje predmetne nematerijalne štete, upravo dokazuje činjenica da se nakon njegovog vađenja zdravstveno stanje tužiteljice stabiliziralo.

Putni troškovi tužiteljice traženi (i dosuđeni) kao naknada materijalne štete u iznosu od 358,00 KM, nastali su u vrijeme liječenja tužiteljice u N.S. i Z., pa se po prirodi stvari ima uzeti da su nastali u vezi sa liječenjem tužiteljice. S obzirom na priloženu medicinsku dokumentaciju i zdravstvene tegobe koje je tužiteljica u to vrijeme trpila teško je pretpostaviti da je putovala „zbog nekih drugih razloga“ kakvu sumnju izražava tuženi, ali je ničim ne dokazuje, pa ni ovi njegovi navodi nisu mogli ishoditi drugačiju odluku.

Nižestepeni sudovi su pravilno sudili i o troškovima postupka, koji su tužiteljici dosuđeni primjenom odredbe člana 386. stav 1. u vezi sa članom 387. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09, 61/13 - dalje: ZPP), saglasno odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik RS“ br. 68/05).

Imajući u vidu naprijed iznesene razloge, kojima je odgovoreno na revizione prigovore, odlučeno je kao u izreci, na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Zahtjev tužiteljice za naknadu troškova revizionog postupka je odbijen, jer se ne radi o nužnom trošku koji ima u vidu odredba člana 387. stav 1. ZPP. U pitanju je trošak sastava odgovora na reviziju, čiji navodi se svode na konstataciju da reviziju treba odbiti, kao neosnovanu.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić